Jijamata Education Society's

Arts, Science and Commerce College, Nandurbar

NAAC Reaccredited B Grade (3rd Cycle)

Prospectus of Under Graduate Courses

www.jijamataeducation.org.in

Late. Dr. Diliprao Mothabhau More
Founder President
Jijamata Education Society, Nandurbar
(29/11/1949 - 17/09/2000)

Smt. Shobhatai Diliprao More
President
Jijamata Education Society, Nandurbar

Dr. Abhijeet Diliprao More
Secretary
Jijamata Education Society, Nandurbar

Dr. Vikrant Diliprao More
Vice-President
Jijamata Education Society, Nandurbar

Adv. Rau Diliprao More
Director
Jijamata Education Society,Nandurbar

ESTD.1989

Jijamata Education Society's

Arts, Science and Commerce College, Nandurbar

NAAC Accredited 'B' Grade (3rd Cycle)

Phone: 02564-232832.

www.jijamataeducation.org.in

Email – jesascc@yahoo.com

Price Rs. 30 /-

मा .अध्यक्षांचा संदेश....

जिजामाता शिक्षण संस्थेचे कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयात तुमचे स्वागत करताना मला आनंद होत आहे .जिजामाता शिक्षण संस्था ही नंदुरबार जिल्ह्यातील एक प्रमुख संस्था म्हणून या संस्थेने स्वतःची ओळख निर्माण केली आहे .या संस्थेने विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक उत्कृष्टतेसाठी आणि कौशल्यावर आधारित शिक्षण देण्याची नेहमीच आकांक्षा ठेवली आहे .नंदुरबार हा जिल्हा आदिवासी बहुल जिल्हा म्हणून ओळखला जातो .त्यामुळे सर्वार्थाने दुर्लक्षित असलेल्या या जिल्ह्यातील आदिवासी, दलित, कष्टकरी, शेतकरी,शेतमजूर अशा वंचित घटकातील विद्यार्थ्यांचा सामाजिक, शैक्षणिक, सांस्कृतिक विकास आणि या वंचित घटकातील विद्यार्थ्यांचा वैज्ञानिक दृष्टिकोन विकसित व्हावा हाच आमच्या संस्थेचा उद्देश आहे .माझ्या जिजामाता शिक्षण संस्थेचे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयातील प्राध्यापक व प्राध्यापकेत्तर कर्मचारी हे नेहमीच विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक अडीअडचणी दूर करण्यासाठी, शैक्षणिक विकासासाठी परिश्रम घेत असतात .माझ्या महाविद्यालयातील प्राध्यापक व प्राध्यापकेत्तर कर्मचाऱ्यांच्या अशा कठोर परिश्रमामुळेच आमच्या जिजामाता कला,विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाला विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या वतीने तिसऱ्यांदा करण्यात आलेल्या मूल्यांकनात राष्ट्रीय मूल्यांकन आणि मान्यता परिषदेने 'बी' श्रेणी प्रदान केली आहे.

2024-25 या शैक्षणिक वर्षात नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी करुन महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना कौशल्यपूर्ण, समाजाभिमुख शिक्षण देणे हे आव्हान असले तरीही माझ्या महाविद्यालयातील अत्यंत अनुभवी, परिपूर्ण पात्रता धारक असलेला प्राध्यापक वर्ग नवीन शैक्षणिक धोरणाची काटेकोर अंमलबजावणीसह विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक, मानसिक, आणि आध्यात्मिक विकासाची काळजी घेतील, विद्यार्थ्यांची उद्योगशिलता, स्वावलंबी वृत्ती विकसित करतील.जिजामाता महाविद्यालयातील विद्यार्थी पदवी किंवा पदविका घेऊन बाहेर पडेल तेंव्हा तो विद्यार्थी भारताचा सुजाण, जबाबदार व सुसंस्कृत नागरिक असेल याची मला खात्री वाटते.मी सर्व विद्यार्थ्यांना त्यांच्या उत्कृष्ट भविष्यासाठी योग्य निवडीची आणि व्यक्तिमत्व विकासाची खात्री देते, त्यांना शुभेच्छा देते....

श्रीमती शोभाताई दिलीपराव मोरे
अध्यक्षा
जिजामाता शिक्षण संस्था, नंदुरबार

मा .प्राचार्यांचे मनोगत........

जिजामाता शिक्षण संस्थेचे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाची स्थापना कै.डॉ .दिलीपराव मोठाभाऊ मोरे यांनी इ.स .१९८९ मध्ये नंदुरबार जिल्ह्यातील आदिवासी तरुणांना उच्च शिक्षण देण्याच्या उदात्त हेतूने केली . आदिवासी, दलित, शेतकरी, कष्टकरी मजूर, वंचित समाजाप्रती असलेल्या तळमळीने संस्थेच्या विद्यमान अध्यक्षा आदरणीय श्रीमती शोभाताई दिलीपराव मोरे ह्या गरिब, कष्टकरी व वंचितांसाठी जिजामाता संस्थेच्या माध्यमातून सामाजिक बांधिलकी जोपासत आहेत.गेल्या ३५ वर्षाच्या शैक्षणिक प्रवासात आमच्या जिजामाता शिक्षण संस्थेच्या कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाने अनेक सामाजिक आणि शैक्षणिक क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी करीत हजारो विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक गुणवत्तेसह, सुसंस्कृत करुन त्यांना आदर्श भारतीय नागरिक म्हणून जीवन जगण्यासाठीची प्रतिष्ठा मिळवून देण्याचे प्रामाणिक प्रयत्न केले.अलिकडच्या बदलत्या शैक्षणिक धोरणा नुसार विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या वतीने महाविद्यालयाचे तिसऱ्यांदा मूल्यांकन केले गेले .त्यात महाविद्यालयाने 'बी' श्रेणी प्राप्त केली.व्यवस्थापनाची दुरदृष्टी, सामान्यांप्रती असलेली तळमळ,योग्य मार्गदर्शन,अभ्यासू , वचनबद्ध सहकारी बांधव आणि प्रशासकीय कर्मचाऱ्यांचे कठोर परिश्रम तसेच विद्यार्थ्यांच्या सक्रिय सहभागामुळे आम्ही, आमच्या संस्थेची, महाविद्यालयाची एक स्वतंत्र ओळख निर्माण करू शकलो.

एका उत्कृष्ठ, नावारुपाला आलेल्या संस्थेचे नेतृत्व करण्याची संधी मला दिल्याबद्दल मी माझ्या दूरदर्शी व्यवस्थापनाचा ऋणी आहे .नावारूपाला आलेल्या संस्थेला, महाविद्यालयाला अजून एका नवीन उंचीवर नेण्याचे माझ्यासमोर आव्हान आहेच ...हे आव्हान बाह्य जगामध्ये सर्वार्थाने,सर्वच क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात बदल होत असताना आणखी वाढले आहे .महाविद्यालयात कला विज्ञान व वाणिज्य या विद्याशाखातील नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार सुरू झालेले अभ्यासक्रम राबविताना माननीय संचालकांचे मार्गदर्शन, सहकारी प्राध्यापक यांच्या अनुभवातून, समाज आणि विद्यार्थ्यांच्या गरजा लक्षात घेऊन विद्यार्थ्यांना कौशल्यपूर्ण शिक्षण देण्याचा प्रयत्न करण्याचे निश्चित केले आहे.

सामाजिक बांधिलकीच्या भूमिकेतून स्थापन झालेले जिजामाता कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय आज 35वर्षानंतरही शैक्षणिक गुणवत्तेसह एक सामाजिक भूमिका घेऊन विद्यार्थ्यांच्या यशाचा चढता आलेख उंचावत संपूर्ण महाराष्ट्रात सर्वदूर आपली एक वेगळी ओळख निर्माण करून नंदुरबार शहरातील नंदुरबार तळोदा या वळण रस्त्यावर सुसज्ज, अद्यावत व सर्व सोयी -सुविधांनी युक्त अशी महाविद्यालयाची इमारत जवळच असलेल्या ६ एक्करच्या भव्य क्रिडांगणासह उभी आहे. महाविध्यालय शहराच्या शांत परिसरात,मोकळ्या हवेत आहे.

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक गुणवत्तेच्या बाबतीतही महाविद्यालय आघाडीवर असल्याचे दिसून येते .शैक्षणिक वर्षे २०२३-२४ मध्ये जिजामाता कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी घवघवीत असे यश संपादन केले आहे .महाविद्यालयाच्या अनेक विद्यार्थ्यांनी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठात विविध शाखांच्या विद्यार्थ्यांनी अनेक पदके प्राप्त केली आहेत .त्यामध्ये रसायनशास्त्र 3-तर मानसशास्त्र विषयात 4अशा एकूण सात विद्यार्थ्यांनी सुवर्णपदके प्राप्त केली आहेत .तसेच जिजामाता महाविद्यालयाच्या सात विद्यार्थ्यांना विद्यावाचस्पती (Ph.D.) पदवी प्राप्त झाली आहे .महाविद्यालयाच्या जिमखाना विभागातील तायक्वांदो मध्ये सात विद्यार्थ्यांना सुवर्णपदक, सॉफ्टबॉल 1 -सुवर्णपदक तर काही विद्यार्थ्यांना कांस्यपदक, रजत पदके मिळाले आहेत .

क्रिकेट, बुद्धिबळ, या खेळातील जिजामाता महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे नेतृत्व करताना देशपातळीवर सहभाग नोंदविला आहे .'रग्बी' या खेळात भुवनेश्वर (ओरिसा) येथे महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी 'खेलो इंडिया' मध्ये सहभाग नोंदविला .

जिजामाता कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या वनस्पतीशास्त्र विभागाच्या **पेटंटला** मंजूरी मिळाली ही विशेष अभिमानची आणि कौतुकाची बाब म्हणावी लागेल.

महाविद्यालयाच्या प्रयोग शाळा अत्यंत सुसज्ज अशी आहे .प्रयोग शाळेत अद्ययावत साहित्य व उपकरणे आहेत . तत्तेच तज्ञ प्राध्यापकांचे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना नेहमी मिळते .सर्व मुख्य विषयांना अत्याधुनिक साधनांची परिपूर्ण अशा प्रयोग शाळा आहेत.

अत्यंत भव्य, सुसज्ज व अनेक संदर्भ ग्रंथांनी परिपूर्ण असे ग्रंथालय महाविद्यालयात आहे .निरनिराळे दैनिक, साप्ताहिके, मासिके, नियतकालीके ग्रंथालयात येत असतात. ती सर्व विद्यार्थ्यांकरिता वाचन कक्षात उपलब्ध करून दिली जातात.ग्रंथालयात जवळ-जवळ २०००० ग्रंथ संपदा उपलब्ध आहे .Iflibinet, (N-List) , My Library Software.

विद्यार्थ्यांसाठी खास वाचन कक्ष आहे .अभ्यासक्रमांची पुस्तके, संदर्भ ग्रंथ विद्यार्थ्यांना अभ्यासासाठी उपलब्ध असतात .परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी तज्ञ प्राध्यापक सतत मार्गदर्शन करत असतात .महाराष्ट राज्य लोकसेवा आयोग परीक्षा तसेच केंद्रीय लोकसेवा आयोग परिक्षेसाठी मार्गदर्शन याठिकाणी केले जाते .अवांतर वाचनासाठी निरनिराळी वर्तमान पत्रे, साप्ताहिके, मासिके, नियतकालिके व 5000 online Journals उपलब्ध आहेत .तसेच विविध ग्रंथ उपलब्ध असतात.

विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टीने विविध वक्त्यांची व्याख्याने, वादविवाद स्पर्धा, परिसंवाद, निबंध स्पर्धा, संस्कृतिक व साहित्यिक कार्यक्रम, काव्य संमेलन, सखीमंच, शैक्षणिक सहली, अंधश्रद्धा निर्मूलन उपक्रम, ग्राहक जनजागृती,पाणी अडवा पाणीजिरवा मोहीम, स्त्रीभृण हत्या विरोधी जनजागृती इ .कार्यक्रम घेण्यात येतात .तसेच विद्याथ्यांना राष्ट्रीय एकात्मता शिबीर, व्यक्तिमत्व विकास शिबीर, स्वयंसिधा, नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापन शिबीर, आविष्कार, उत्कर्ष, युवारंग, एस आर .डी /डी .आर .डी. परेड इत्यादी कार्यक्रमात सहभागासाठी प्रोत्साहन दिले जाते .विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक व सर्वांगीण विकासासाठी विविध मंडळे कार्यरत आहेत.

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक अंकेक्षणात शैक्षणिक वर्ष 22-2023 मध्ये **'अ' श्रेणी** महाविद्यालयाने प्राप्त केलेला आहे .महाविद्यालयाचे ग्रीन ऑडिट व एनर्जी ऑडिट पूर्ण केलेले आहे.

सन्माननीय संचालक महोदयांच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच महाविद्यालयातील अनुभवी प्राध्यापक व प्राध्यापकेत्तर कर्मचारी यांच्या सहकार्याने महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक दर्जाचा आलेख सतत उंचावतच आहे . यापुढेही आम्ही संस्थेच्या मा .अध्यक्षा आदरणीय श्रीमती शोभाताई मोरे व संस्थेचे सचिव मा .डॉ .अभिजीत मोरे, उपाध्यक्ष मा .डॉ .विक्रांत मोरे, संचालक मा.ॲड .राउबाबा मोरे यांच्या मार्गदर्शनाखाली जिजामाता शिक्षण संस्थेचे कला ,विज्ञान व वाणिज्य महाविध्यालय आणि महाविध्यालयीन विध्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी प्रयत्नाची पराकाष्ठा करणारच आहोत .आपणही सहकार्य कराल अशी सदिच्छा व्यक्त करतो ....

ध्येय

देशातील तरुणांचा अशा रीतीने विकास व्हावा ज्यामुळे त्यांचे वैयक्तिक जीवन केवळ समाधानीच नाही तर ते ज्या समाजाशी संबंधित आहेत त्या समाजाच्या प्रगतीतही ते योग्य योगदान देऊ शकतील.

"ज्ञान बनो कर्मशिल कर्म ज्ञानवान"

उद्दिष्टे

१. आदिवासी आणि आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना आधुनिकीकरणाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी त्यांच्या उन्नतीसाठी दर्जेदार उच्च शिक्षण देणे.

२. उच्च शिक्षणाद्वारे अष्टपैलू व्यक्तिमत्व विकसित करणे.

३. ज्ञानाचा प्रसार करणे, कौशल्यांना चालना देणे आणि दृष्टीकोन विकसित करणे जेणेकरुन बौद्धिकदृष्ट्या सजग, शारीरिकदृष्ट्या मजबूत, नैतिकदृष्ट्या सरळ, सौंदर्यदृष्ट्या संवेदनशील, सामाजिकदृष्ट्या बांधील आणि आर्थिकदृष्ट्या स्वावलंबी अशा तरुणांची निर्मिती होईल.

४. नैतिक मूल्यांना प्रोत्साहन देणे.

५. समाजात फलदायी योगदान देण्यासाठी व्यक्तीमध्ये क्षमता निर्माण करणे.

६. स्वावलंबी व्यक्ती निर्माण करणे.

७. वैज्ञानिक वृत्तीला प्रोत्साहन देणे.

८. युवा पिढ्यांना आंतरराष्ट्रीय सहकार्य आणि शांततापूर्ण सहअस्तित्वासाठी प्रेरित करणे.

९. समानतेचा प्रचार करणे.

१०. जागतिकीकरण, उदारीकरण आणि व्यावसायीकरणाशी तरुणांना परिचित करणे.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उ.म. विद्यापीठ ,जळगाव अंतर्गत

जिजामाता शिक्षण संस्थेचे, कला, विज्ञान,वाणिज्य वरिष्ठ व कनिष्ठ कला महाविद्यालय,
किमान कौशल्यावर आधारित (वैद्यकीय)व्यावसायिक अभ्यासक्रम महाविद्यालय नंदुरबार जि .नंदुरबार.

प्रिय पालक व विद्यार्थी मित्रांनो.....

आदिवासी बहूल असलेल्या नंदुरबार जिल्ह्यातील विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास करण्यासाठी, शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध करून त्यांना दर्जेदार व उच्च शिक्षण देऊन मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी जिजामाता वरिष्ठ महाविद्यालयाची स्थापना आमचे प्रेरणास्त्रोत कै .दिलीपराव मोठाभाऊ मोरे यांनी जून 1989साली केली .आदिवासी, दलित, कष्टकरी, वंचित समूहाच्या विकासासाठी शैक्षणिक संस्थेच्या माध्यमातून काही केले पाहिजे या उदात्त हेतूने सुरू झालेला संस्थेचा हा प्रवास आजतागायत सामाजिक बांधिलकी मानूनच सुरू आहे .सन्माननीय संचालक महोदयांच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच महाविद्यालयातील अनुभवी प्राध्यापक व प्राध्यापकेत्तर कर्मचारी यांच्या सहकार्याने महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक दर्जाचा आलेख सतत उंचावतच आहे .त्याचीच फलश्रुती म्हणून शैक्षणिक वर्ष 2023-24 वर्षाच्या सुरुवातीलाच विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या वतीने जे तिसऱ्यांदा मूल्यांकन केले त्यामध्ये महाविद्यालयास ‘बी’ श्रेणी प्राप्त झालेली आहे. हे विशेष .

महाविद्यालयाची इमारत व परिसर : सामाजिक बांधिलकीच्या भूमिकेतून स्थापन झालेले जिजामाता कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय आज 35वर्षानंतरही शैक्षणिक गुणवत्तेसह एक सामाजिक भूमिका घेऊन विद्यार्थ्यांच्या यशाचा चढता आलेख उंचावत संपूर्ण महाराष्ट्रात सर्वदूर आपली एक वेगळी ओळख निर्माण करून नंदुरबार शहरातील नंदुरबार तळोदा या वळण रस्त्यावर सुसज्ज, अद्यावत व सर्व सोयी -सुविधांनी युक्त अशी महाविद्यालयाची इमारत जवळच असलेल्या ६ एक्करच्या भव्य क्रिडांगणासह उभी आहे. महाविध्यालय शहराच्या शांत परिसरात,मोकळया हवेत आहे .तसेच विध्यार्थ्यांसाठी बसेसचीव्यवस्था,निसर्गरम्य परिसर असल्यामुळे विध्यार्थ्यांना अभ्यासासाठी पोषक वातावरण आहे .

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक अंकेक्षणात शैक्षणिक वर्ष 2023-24मध्ये अ दर्जा महाविद्यालयाने प्राप्त केलेला आहे . महाविद्यालयाचे ग्रीन ऑडिट व एनर्जी ऑडिट पूर्ण केलेले आहे .

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक गुणवत्तेच्या बाबतीतही महाविद्यालय आघाडीवर असल्याचे दिसून येते .शैक्षणिक वर्षे 2023-24 मध्ये जिजामाता कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी घवघवीत असे यश संपादन केले आहे .महाविद्यालयाच्या अनेक विद्यार्थ्यांनी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठात विविध शाखांच्या विद्यार्थ्यांनी अनेक पदके प्राप्त केली आहेत .त्यामध्ये रसायनशास्त्र 3-तर मानसशास्त्र विषयात 4अशा एकूण सात विद्यार्थ्यांनी सुवर्णपदके प्राप्त केली आहेत .तसेच जिजामाता महाविद्यालयाच्या सात विद्यार्थ्यांना विद्यावाचस्पती (Ph.D.) पदवी प्राप्त झाली आहे .महाविद्यालयाच्या जिमखाना विभागातील तायक्वांदो मध्ये सात विद्यार्थ्यांना सुवर्णपदक, सॉफ्टबॉल 1 -सुवर्णपदक तर काही विद्यार्थ्यांना कांस्यपदक, रजत पदके मिळाले आहेत .

क्रिकेट, बुद्धिबळ, या खेळातील जिजामाता महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे नेतृत्व करताना देशपातळीवर सहभाग नोंदविला आहे .'रुबी' या खेळात भुवनेश्वर (ओरिसा) येथे महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी 'खेलो इंडिया' मध्ये सहभाग नोंदविला .

जिजामाता कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाच्या वनस्पतीशास्त्र विभागाच्या पेटंटला मंजूरी मिळाली ही विशेष अभिमानची आणि कौतुकाची बाब म्हणावी लागेल

प्राध्यापक वर्ग....

आमच्या जिजामाता महाविद्यालयात कला, विज्ञान, व वाणिज्य अशा तीनही विद्याशाखांचा अभ्यासक्रम अत्यंत अनुभवी, तज्ञ आणि पात्रताधारक प्राध्यापकांकडून शिकविला जातो .आमच्या प्राध्यापक वर्गात ८ प्रोफेसर,१३ असोसिएट प्रोफेसर, व अनेक असिस्टंट प्रोफेसर आहेत .अनेक प्राध्यापक संशोधनासाठी परदेशात जाऊन आलेत .काही जणांचे आजही संशोधन सुरूच आहे .त्यामुळे आमच्या महाविद्यालयात प्रवेशित असलेला विद्यार्थी हा अत्यंत अभ्यासू वातावरणात शिक्षण घेऊन कौशल्यपूर्ण विद्यार्थी, सुजाण आणि सुसंस्कृत नागरिक म्हणूनच बाहेर पडतो.

प्रयोग शाळा (Laboratory): महाविद्यालयाची प्रयोग शाळा अत्यंत सुसज्ज अशी आहे .प्रयोग शाळेत अद्ययावत साहित्य व उपकरणे आहेत .तत्तेच तज्ञ प्राध्यापकांचे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना नेहमी मिळते .सर्व मुख्य विषयांना अत्याधुनिक साधनांची परिपूर्ण अशा प्रयोग शाळा आहेत.

ग्रंथालय (Library): अत्यंत भव्य, सुसज्ज व अनेक संदर्भ ग्रंथांनी परिपूर्ण असे ग्रंथालय महाविद्यालयात आहे . निरनिराळे दैनिक, साप्ताहिके, मासिके, नियतकालीके ग्रंथालयात येत असतात. ती सर्व विद्यार्थ्यांकरिता वाचन कक्षात उपलब्ध करून दिली जातात.ग्रंथालयात जवळ-जवळ 15000ग्रंथ संपदा उपलब्ध आहे .Iflibinet,(N-List), My Library Software. विद्यार्थ्यांसाठी खास वाचन कक्ष आहे .अभ्यासक्रमांची पुस्तके, संदर्भ ग्रंथ विद्यार्थ्यांना अभ्यासासाठी उपलब्ध असतात .परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी तज्ञ प्राध्यापक सतत मार्गदर्शन करत असतात .महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा आयोग परीक्षा तसेच केंद्रीय लोकसेवा आयोग परिक्षेसाठी मार्गदर्शन याठिकाणी केले जाते .अवांतर वाचनासाठी निरनिराळी वर्तमान पत्रे, साप्ताहिके, मासिके, नियतकालिके व 5000 online Journals उपलब्ध आहेत .तसेच विविध ग्रंथ उपलब्ध असतात.

क्रिडा विभाग (Other Activities): महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक विकासाबरोबर शारीरिक विकासाकडे लक्ष देण्यासाठी तज्ञ मार्गदर्शक विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतात .अष्टपैलू व्यक्तिमत्व घडविण्यासाठी अभ्यासाबरोबर खो-खो, व्हॉलीबॉल, क्रिकेट, बॅडमिंटन, कराटे, बास्केटबॉल, कुस्ती, हॅन्डबॉल, टेबल टेनिस, लॉन टेनिस यासारख्या खेळांसाठी सोय करण्यात आलेली आहे .मागील शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातील अनेक विद्यार्थ्यांनी बास्केट बॉल, ॲथलेटिक्स हॉकी, क्रिकेट,रग्बी,सॉफ़्टबॉल,तायक्वांदो, या मैदानी खेळांमध्ये राज्य व देश पातळीवर उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे प्रतिनिधीत्व केलेले आहे .

राष्टीय सेवा योजना (NSS): महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा या दृष्टीकोनातून राष्ट्रीय सेवा योजनेचा कार्यक्रम राबविला जातो .याद्वारे प्रौढ शिक्षण, लोकसंख्या शिक्षण, एडस् जन जागरण, अंधश्रद्धा निर्मूलन, राष्टीय एकात्मता आदी. प्रकल्प राबविले जातात.

विविध ठिकाणी शिबीरे घेऊन सामाजिक बांधीलकीच्या स्वयंशिक्षणातून श्रमदानाची शिकवण तरुण विद्यार्थ्यांला मिळत असते, विद्यापीठीय कॅम्प करिता विद्यार्थ्यांना बाहेरगावी पाठविले जाते त्यातुनच समाजातील विविध क्षेत्रा मध्ये नेतृत्व करण्याची संधी मिळते, शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ व २०१२-१३ मध्ये २ विद्यार्थ्यांची राज्यपातळीवर N.S.S. तर्फे निवड झाली आहे .महाराष्ट्र शासनाचा शैक्षणिक वर्ष २०१२-१३ च्या राज्यस्तरीय उत्कृष्ट महाविद्यालय एकक आणि उत्कृष्ट कार्यक्रम अधिकारी पुरस्कार प्राप्त.

वक्तृत्व व सांस्कृतिक मंडळ (Cultural Activities): वक्तृत्व, साहित्य व सांस्कृतिक सामाजिक मंडळ महाविद्यालयात आहे .या मंडळामार्फत विविध गुण दर्शनाच्या आणि व्यक्तिमत्व विकासाच्या स्पर्धा आयोजित करण्यात येतात .या स्पर्धेत सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयातील प्राध्यापकांकडून मार्गदर्शन मिळते .

विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात भर पडावी या हेतूने मान्यवर व्याख्याते बोलविले जातात .भीती पत्रकाव्दारे विद्यार्थ्यां मधील लेखन गुणांनाही वाव दिला जातो.

आमच्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी राज्यपातळीवर आदिवासी नृत्य सादर करून तृतीय क्रमांकाचे बक्षिसही मिळविले आहे .तसेच निरनिराळ्या वक्तृत्व स्पर्धेत बक्षिसे मिळविली आहेत .महाविद्यालया तर्फे वेळोवेळी शैक्षणिक सहलीचे आयोजन केले जाते. तसेच एन.सी.सी .युनिट ही मागितले आहे.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे अभ्यास केंद्र (Y.C.M.open University. Study Centre): १९९२-९३ या शैक्षणिक वर्षापासून आमच्या महाविद्यालयात यशवंतराव चव्हाणमहाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ नासिक यांचे अभ्यासकेंद्र सुरु असून तृतीय बी.ए,.बी.कॉम,बी.एस.सी,एम.कॉम,एम .एस.सी,बी.सी.ए,एम.बी.ए, पर्यंतचे वर्ग सुरु आहेत .अलिकडच्या काळात मुक्त विद्यापीठाच्या वतीने अनेक विषयात पदव्युत्तर सुरू करण्यात आले . अभ्यास केंद्रात १२ वी अनुत्तीर्ण १८ वर्षाच्यावर असलेल्या व्यक्तिंना प्रवेश मिळतो .या विद्यापीठाची पदवी इतर विद्यापीठाच्या पदवी समकक्ष धरली जाते.

या विद्यापीठाचे वर्ग सुट्टीच्या काळात किंवा शनिवारी व रविवारी होतात .विद्यार्थ्यांनी ज्यांचे शिक्षण अपूर्ण राहिले . अशा आपल्या घरातील इच्छुक व्यक्तिंना या वर्गामध्ये प्रवेश घेण्यास प्रवृत्त करावे .या शिक्षणाचा फायदा घ्यावा

कर्मवीर भाऊराव पाटील 'कमवा व शिका' योजना: कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव विद्यार्थी विकास विभागातर्फे कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना महाविद्यालयात राबवली जाते .आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत घटकातील होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी ही योजना महाविद्यालयात सुरू असून या योजनेत सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थ्याकडून महाविद्यालयीन परिसरात श्रमदान,वृक्षारोपण, वृक्षसंगोपन, परिसर सफाई, कार्यालयीन व ग्रंथालयातील कामे करून घेण्यात येतात .यासाठी विद्यार्थ्यास प्रति तास रु .३० -/रुपये मेहनताना दिला जातो .या योजनेमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये श्रम प्रतिष्ठा जोपासली जाते.

कै.डॉ .दिलीपभाऊ मोरे 'कमवा व शिका' योजना... : महाविद्यालयातील आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या, गरीब व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी संस्थेने कै.डॉ .दिलीपभाऊ मोरे कमवा व शिका योजना सुरू केली .यामुळे गरीब व होतकरू विद्यार्थ्यांना काही प्रमाणात आर्थिक हातभार लागतो .त्यामुळे शिक्षण घेऊ इच्छिणारा विद्यार्थ्यी आपले शिक्षण पूर्ण करू शकतो.

विविध उपक्रम: विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टीने विविध वक्त्यांची व्याख्याने, वादविवाद स्पर्धा, परिसंवाद, निबंध स्पर्धा, संस्कृतिक व साहित्यिक कार्यक्रम, काव्य संमेलन, रतिमंच, शैक्षणिक सहली, अंधश्रद्धा निर्मूलन उपक्रम, ग्राहक जनजागृतीजिरवा मोहीम, स्त्रीभृण हत्या विरोधी जनजागृती इ .कार्यक्रम घेण्यात येतात . तसेच विद्याथ्यांना राष्ट्रीय एकात्मता शिबिर, व्यक्तिमत्व विकास शिबिर, स्वयंसिद्ध, नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापन शिबिर, अविष्कार, उत्कर्ष, युवारंग, एस आर .डी /डी .आर .डी. परेड इत्यादी कार्यक्रमात सहभागासाठी प्रोत्साहन दिले जाते .विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक व सर्वांगीण विकासासाठी विविध मंडळे कार्यरत आहेत.

शिष्यवृत्ती: प्रवेश निश्चित झालेल्या अनुसूचित जाती व विविध मागास प्रवर्गातील तसेच आर्थिक मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांनी राज्य शासनातर्फे राबविल्या जाणाऱ्या विविध शिष्यवृत्ती/फ्रीशिप इत्यादी योजनान करिता राज्य शासनाच्या महाडीबीटी पोर्टल वर जाऊन योजनेच्या निकषानुसार ऑनलाइन अर्ज नोंदणीकृत करणे आवश्यक आहे.

ऑनलाइन शिष्यवृत्ती/फ्रीशिप करिता विद्यार्थ्यांनी प्रवेश प्रक्रियेद्वारे निर्धारित केलेल्या महाविद्यालयामध्ये विद्यार्थ्यांनी अंतिम प्रवेश घेतलेल्या तारखेपासून पुढील एक महिन्याच्या आत महाडीबीटी पोर्टलवर शिष्यवृत्ती/फ्रीशिप इत्यादी करिता परिपूर्ण अर्ज करणे आवश्यक आहे.

सरकारी शिष्यवृत्तीचे प्रकार

१ .राज्य शासनाची गुणवत्ता शिष्यवृत्ती.
2. केंद्र शासनाची राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती.
3. केंद्र शासनाची कर्जाऊ शिष्यवृत्ती.
4. केंद्र सरकारची हिंदी विषय घेण्यासाठी बिगर हिंदी
5. स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलांसाठी शिष्यवृत्ती.
6. राजश्री छत्रपती शाहू महाराज शिष्यवृत्ती.
7. डॉ .पंजाबराव देशमुख वस्तीगृह निर्वाह भत्ता योजना.
8. एस .सी/.एस .टी/.एन .टी/.एस.बी.सी /.ओ.बी.सी विद्यार्थ्यांसाठी
9. प्राथमिक/माध्यमिक शिक्षकांच्या मुलांसाठी फी सवलत.
10. शारीरिक दृष्ट्या अपंगांसाठी शिष्यवृत्ती.
11. अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी शासनाची गुणवत्ता शिष्यवृत्ती.

मागासवर्गीय जाती-जमातीच्या वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी: जे विद्यार्थी मागासवर्गीय जाती जमाती किंवा भटक्या विमुक्त जाती जमातीमध्ये समाविष्ट असतील अशा विद्यार्थ्यांनप्रवेश घेते वेळी शिष्यवृत्तीसाठी आवश्यक त्या कागदपत्रांसह ऑनलाइन आवेदन पत्राची एक प्रत कार्यालयात जमा करणे आवश्यक आहे .तसेच शासनाच्या आदेशानुसार अर्ज ऑनलाईन पद्धतीने भरावे .आवश्यक कागदपत्रांची वेळेत पूर्तता न झाल्यास व परिणामी शिष्यवृत्ती नामंजूर झाल्यास महाविद्यालयाचे शुल्क संबंधित विद्यार्थ्याला भरावे लागेल .शिष्यवृत्तीसाठीचे अर्ज ऑनलाईन भरून दिलेल्या मुदतीत संपूर्ण माहितीसह कार्यालयात जमा करणे बंधनकारक राहील .तसेच महाविद्यालयातील तासिकांना ७५ %उपस्थिती नसल्यास व चाचणी परीक्षा उत्तीर्ण नसल्यास शिष्यवृत्ती नामंजूर होऊ शकते.

महाराष्ट्र शासनाच्या निर्णयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०१०-११ पासून सर्व शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्तीची रक्कम

मंजूर शिष्यवृत्तीचे हप्ते : बँकेमार्फत परस्पर अदा करण्यात येत असल्यामुळे प्रत्येक शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्याने स्टेट बँक ऑफ इंडिया मध्ये खाते उघडणे आवश्यक राहील .तसेच शिष्यवृत्ती अर्ज व संबंधित कागदपत्र वेळेत जमा न केल्यास विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचा लाम घेता येणार नाही व महाविद्यालयाचे संपूर्ण शुल्क भरावे लागेल .विद्यार्थ्यांचे बँकेतील खाते त्यांच्या आधार नंबरशी लिंक असणे आवश्यक आहे, अन्यथा शिष्यवृत्ती नाकारली जाते.

प्रवेश अर्जासोबत आवश्यक असणारी कागदपत्रे खालील प्रमाणे:

01	इ.१२ वी पास मुळ L.C.	०२ झेरॉक्स प्रती
02	इ.१२ वी पास मुळ गुणपत्रक	०२ झेरॉक्स प्रती
03	इ.१० वी पास गुणपत्रक	०१ झेरॉक्स प्रती
04	जातीचा दाखला	०२ झेरॉक्स प्रती
05	उत्पनाचा दाखला	०२ झेरॉक्स प्रती
06	आधार कार्ड	०१ झेरॉक्स प्रती
07	गॅप सर्टिफिकेट ओरिजनल	०१ झेरॉक्स प्रती
08	रहीवास दाखला (Domicile)	०१ झेरॉक्स प्रती
09	Non Creamy Layer	०१ झेरॉक्स प्रती
10	EWS-Open साठी (असेल तर)	०१ झेरॉक्स प्रती
11	मतदानकार्ड	०१ झेरॉक्स प्रती
12	उत्पन्नाचा दाखला.	०१ झेरॉक्स प्रती
13	अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र आवश्यक असल्यास	०१ झेरॉक्स प्रती
14	ABC ID नोंदची प्रिंट.	०१ झेरॉक्स प्रती
15	जातीचा दाखला व जात पडताळणी प्रमाणपत्र.	०२ झेरॉक्स प्रती
16	पासपोर्ट साईज तीन फोटो.	तीन फोटो.

- द्वितीय आणि तृतीय वर्ष वर्गाचे प्रवेश मागील परीक्षेचा निकाल जाहीर झाल्याच्या तारखेपासून पंधरा दिवसात दिले जातील.
- प्रवेश अर्ज काळ्या शाईने भरावा व प्रवेश समितीची स्वाक्षरी घ्यावी. तदनंतर ऑनलाईन फॉर्म भरुन महाविद्यालयात प्रवेश ध्यावा.
- स्वतःचा मोबोईल नंबर व Mail ID असणे आवश्य आहे
- F.Y.B.A./B.Sc./BCom. च्या विद्यार्थ्यांनी मेडीकल फॉर्म भरणे आवश्यक आहे. त्याशिवाय प्रवेश मिळणार नाही.
- महाविद्यालयाच्या संकेतस्थळावर माहितीपत्रक उपलब्ध आहे.
- महाविद्यालयाच्या आवारात प्रवेश अर्ज ऑनलाईन भरण्यादी सुविधा उपलब्ध आहे.

इतर राज्यातून/विद्यापीठातून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी

(For students coming from other States/Universities)

01	स्थलांतराचा दाखला	Migration certificate
02	उत्तीर्ण झाल्याचा दाखला	Passing certificate
03	स्थानांतर दाखला आणि रु.300 फी	Transfer certificate and Rs.300 fees
04	गुणपत्रक	Mark sheet
05	सदवर्तनाचा दाखला	Character certificate

नवीन शैक्षणिक धोरण-२०२०
New Education Policy- 2020

विद्यापीठ अनुदान आयोग नवी दिल्ली, महाराष्ट्र शासन व कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव यांच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार प्रथम वर्षासाठी नवीन शैक्षणिक धोरण)NEP-2020) शैक्षणिक वर्ष 2023-24 पासून पदव्युत्तरवर्गांसाठी व 2024-25 पासून पदवी स्तरावरील वर्गांसाठी लागू करण्यात आलेली असून, त्यातील ठळक वैशिष्ट्ये खालील प्रमाणे:

NEP – 2020
Academic Credit

- It is a unit by which the course work (Theory/Practical/Training) is measured.
- Each course may be allotted credits in proportion to the time expected to be devoted by the student for that course.

One Credit equals to…

Theory -	15 learning hours / Sem.
Practical -	30 learning hours / Sem.
Studio/Workshop -	45 learning hours / Sem.
Seminars/Field based - activities/Internship	One week (45 hours / Sem.)

- **Duration of a semester 13-15 weeks, resulting in the award of one credit.**

Credit Levels…

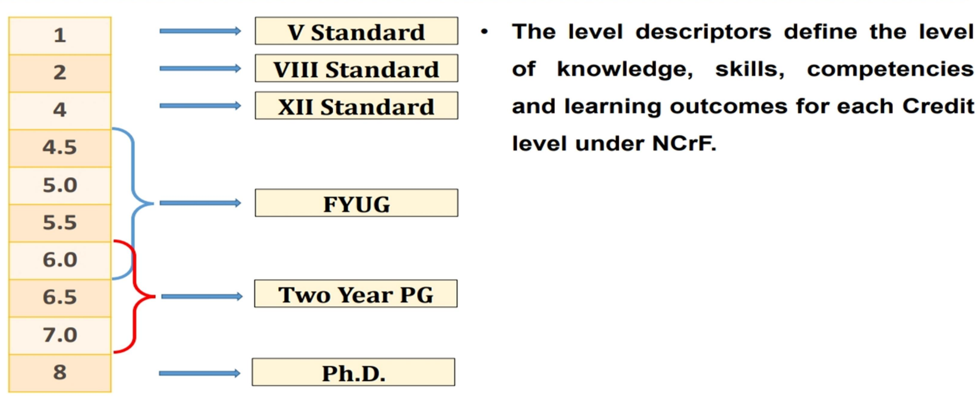

What is Four Year Undergraduate Program (FYUG)?

- 4 year UG program: In line with global trend.
- Flexibility and Multidisciplinary exposure.
- Emphasis on experiential learning (Skill, Vocational etc.) with embedded internship.
- Provision of Minor Degree.
- After successful completion of UG Honours, one will get admission directly to Second Year of 2-year PG program.
- After successful completion of UG Honours with research, one can directly be admitted to Ph.D. program.
- ME/ME (Multiple Exits/Multiple Entry or Re-entry or Lateral Entry) with Inter-institutional mobility.

ME/ME in FYUG

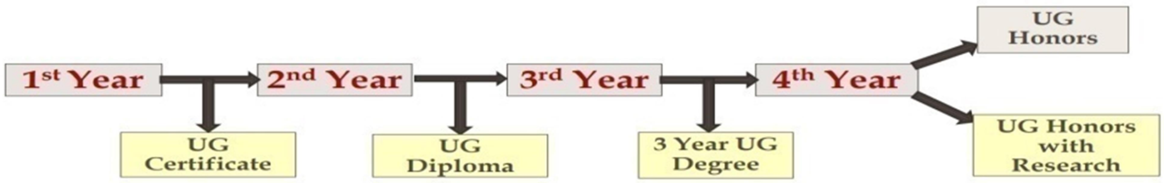

4-year UG Degree (Honours with Research)

- Research Methodology at VII Sem.
- To undertake research in Major at the final year UG level - 10 credits.
- Min. eligibility for students: CGPA -7.5 or 75% at three year degree.
- Eligible for admission to Ph.D. research with CGPA -7.5 or 75% at 4 year.

Distribution of Credits across Four Years

Total Credits = 160 – 176
Credits/Year = 40 – 44
Credits/Sem. = 20 – 22

Credits are distributed among six verticals as shows below:

Major	Minor	Open Elective (OE)	Vocational and Skills	AEC, IKS, EVLSC	Internship/ Project/ Co-Curricular	Total
60 - 76 Elec.: 16	18 - 20 RM : 4	10-12	14 - 16 (8 - 10 + 6)	14 (8 + 2 + 4)	22 (8 + 6 + 8)	160 - 176

1. Choice of Major (60-76 Credits)

- Department/Subject Specific Core or Major (DSC).
- The subject that represents the main focus of a degree.
- Degree will be awarded in that discipline.
- Student can choose appropriate Major which fulfils his/her career aspirations from Pool/Basket of Major subject displayed by the College.
- Students should secure min. of 50% of total credits through core courses in the
- Major discipline in all Three/Four Years for the award of Major Degree.

What Can Be Included In Major?

- Mandatory Core Courses – Theory and Practical.
- Core Electives.
- Vocational and Skill based courses (VSC).
- Mandatory Internship/OJT/ Field Projects/ Apprenticeship/ CommunityEngagement Projects.
- Research Project.

2. Choice of Minor (18 - 20 Credits)

- Unrelated to Major but something complements the Major.
- The minor subject may be from the different discipline of the same faculty orfrom an altogether different faculty.
- If student earn sufficient credit (18-20) other than Major/Core, will qualify for aMinor Degree in that discipline or in the chosen interdisciplinary area of study.
- To be completed in first three years of the program.

- Student can choose appropriate Minor subject that is unrelated to Major butcomplements Major from the Pool/Basket of Minor subject displayed by theCollege.

3. Open Electives (OE) (10-12 Credits)

- To be Chosen compulsorily from faculty other than that of Major.
- Meant to provide multidisciplinary or interdisciplinary exposure to students.
- For Example: Science faculty student must choose OE course offered byHumanities or Commerce faculty.
- College will prepare the Basket of OE courses prepared by concern BoS.
- Student can choose appropriate OE-Courses across the streams/discipline/faculties from the Pool/Basket of OE-Courses displayed by the College.

4. Vocational Courses and Skills Enhancement - (12-16 credits)

- Aimed at providing Hands-on-training, Competencies, Proficiency and Skill tothe students.
- Vocational courses will include skills based on advanced laboratory practicals ofMajor.
- To enhance the skills and employability of students.
- College will prepare basket of VSC/VC courses and display in prospectus and onWeb-site prepared by concern BoS.

5 (i) Indian Knowledge System (IKS)

- IKS (Generic): Two credit course
- IKS (Subject Specific): Two credit course on the chosen Major.
- The university will prepare a basket of Generic IKS courses.
- The Concern BoS will prepare a basket of Subject Specific IKS.

5 (ii) Ability Enhancement Courses (AEC)

- Sem-1 and 2, English: 04 Credits
- Sem-3 and 4, Modern Indian Language: 04 credits (Marathi, Hindi)

5 (iii) VEC: Value Education Courses

- Aimed at development of Human, Ethical, Cultural and Constitutional values.

6 (i) Internship and Apprenticeship/OJT

- Corresponding to the Major (Core) Subject: 8 Credits
- The credit calculation shall be 1 Credit = 45 hrs of Internship/OJT/Project Work.
- It has a prominent role to play in linking higher education with the requirements of the Industry and world of work.
- It is considered to be one of the most effective ways to develop skilled manpower.
- UGC, Govt. of Maharashtra and KBCNMU has framed guidelines for HEI’s.
- Every HEI will undertake MoU/Linkages agreements with local industry/business firms / trading agencies/MSME/local self-government/bank etc.
- HEI’s should to follow guidelines of KBCNMU.

6 (ii) Field Projects

- Corresponding to the Major (Core) Subject.
- The field-based learning/project should attempt to provide opportunities for students to understand the different socio-economic contexts.
- It should aim at giving students exposure to development-related issues in rural and urban settings.
- A small project work concerning the achievements of India in different fields.
- Community work such as promotion of values of National Integration, Environment, Human Rights and Duties, Peace, Civic Sense etc.
- Activity exploring different aspects of Indian Civilizations
- Study groups/seminar circles on Indian thoughts and ideas.

6 (iii) Co-curricular Activities

- If aspirant in semester-1 select Co- Curricular Course CC-1(A), then in theconsecutive semesters, he/she has to select CC-2(A), CC-3(A), CC-4(A) respectively.

6 (iv) Research Project (10 Credits)

• To be completed in IV year of FYUG.
• Compulsory for students opting for FYUG Honours with research degree.
• Credits can be suitably split between Semester VII and Semester VIII of FYUG.

नवीन शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार पदवी स्तरावर प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांने खालील प्रमाणे विषयाची निवड करावी:

Jijamata Education Society's
Arts, Science And Commerce College, Nandurbar.

Illustration of Baskets: Faculty of Humanities

Year Level	Semester	Subject-I M-1	Subject-II M-2	Subject-III M-3	Open Elective (OE)	VC SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	CC, FP, CEP, OJT, RP	Min. Credits for the Year (Sem.)	Degree
I First Year Level 4.5	I	DSC-1 (4)	DSC-2 (4)	DSC-3 (4)	OE-1(2)	---	AEC-1 (2) (ENG) VEC-1 (2) (ES) IKS(2)	CC-1 (2)	44 (22+22)	UG certificate
	II	DSC-4 (4)	DSC-5 (4)	DSC-6 (4)	OE-2 (4)	---	AEC-2 (2) (ENG) VEC-1 (2) (ES)	CC-2 (2)		
Credit (First Year)		08	08	08	06	---	10	04	44	

Baskets for FYBA Level4.5 (Sem-I) 2024-2025

Vertical	BasketHead	TitleoftheSubjects
Major/Minor M1, M2, M3 (Core Subjects) Credit- 12	Basket A: Language Group	MAR -111A) निवडक खान्देशी कथांचा अभ्यास - I
		ENG-111A) IntroductiontoShortStories
		HIN -111A) साहित्य सरीता - I
	Basket B: Social Sciences Group	ECO-111A:IntroductoryEconomics-I
		GG-111:PhysicalGeography-Lithosphere
		POL-111:BasicsofIndianConstitution
		PSY-111:FundamentalsofPsychology
		DEF-111A:ConceptualAspectsofWar-I
		HIS-111A:HistoryofModernIndia(1857-1905 A.D.)
वरील बकेट A व बकेट B दोन्ही मिळून कोणतेही तीन विषय निवडा		
GE/OE Credit- 02	OE1 (2cr) Science Faculty	BO-114:PlantNurseryManagement
		CH-114:ChemistryinEveryday Life
		GG-114:AgriculturalGeography
		CS -114: Word Processing with google docs
		MT-114:MathematicsforCompetitiveExaminations
		PH-114:MaterialsandToday'sWorld
		ZO-114:Vermitechnique
	OE1 (2cr) CommerceFaculty	114-C:BasicsofStockMarkets
ACE,VEC, IKS Credit- 06	AEC-1(2cr)	ENG-115 : EnglishforAll-Oral communication
	VEC1 (2cr)	ES-115 : EnvironmentalStudies
	IKS1(2cr)	IKS-115:प्राचीन भारतीय शिक्षण पद्धती
CC Credit- 02	CC-1 (2 cr)	A. NSS-I
		B. Sports -I
		C. Cultural I
		D. Yoga I

Baskets for FYBA Level4.5 (Sem-II)2024-2025

Vertical	Basket Head	Title of the Subjects
Major/Minor M1, M2, M3 (Core Subjects) Credit- 12	Basket A: Language Group	MAR -121 A)निवडक खान्देशी कथांचा अभ्यास – II
		ENG-121A)Introduction to Prose
		HIN -121A)साहित्य सरिता – II
	Basket B: Social Sciences Group	DEF-121A:ConceptualAspectsofWar -II
		ECO-121A:Introductory Economics-II
		GG-121 A:Physical Geography- Lithosphere
		HIS-121A:History of Modern India(1857- 1905 A.D.)
		PSY-121:CognitiveProcess
		POL-121:Administration of Maharashtra
वरील बकेट A व बकेट B दोन्ही मिळून कोणतेही तीन विषय निवडा		
GE/OE Credit - 04	OE-2(4cr) Science Faculty	BO-124:Food Technology
		CH-124: Food Chemistry
		GG-124: Population Geography
		CS-124: Google Apps (Hands On)
		MT-124: Quantitative aptitude and logical reasoning
		PH-124: Energy
		ZO-124: Public Health and Hygine
	OE 2(4cr) Commerce Faculty	124- C: Insurance Management
ACE,VEC Credit - 04	AEC-1(2cr)	ENG – 125EnglishforAll- Written Communication
	VEC1 (2cr)	IC1-25 Constitution of India
CC Credit - 02	CC-1 (2 cr)	A. NSS- II
		B. Sports- II
		C. Cultural -II
		D. Yoga- II

****

व्दितीय वर्ष कला (S.Y.B.A.) CBCS पॅटर्न SEMEMISTER - III

१) **Compulsory English.**

२) **Media Information Literacy (MIL)**

मराठी / हिंदी / इंग्रजी यापैकी कोणताही एक विषय.

३) **Discipline Specific Core Course (DSC)**

मराठी / हिंदी / मानसशास्त्र / अर्थशास्त्र / राज्यशास्त्र / संरक्षणशास्त्र / भूगोल / इतिहास / वैकल्पीक इंग्रजी.

यातून तिन विषय निवडावेत त्यातील एक विषय विशेषस्तरावरील (Speical Level) असावा.

४) **Skill Enhancement Course (SEC)**

मराठी/हिंदी/मानसशास्त्र/अर्थशास्त्र / राज्यशास्त्र / संरक्षणशास्त्र / भूगोल / इतिहास / वैकल्पीक इंग्रजी वरील विषयापैकी जो विषय विशेष स्तरावर (Special Level) घेतलेला आहे तोच विषय कौशल्यासाठी ((Skill) निवडावा.

५) **Discipline Specific Elective Course (DSE)**

मराठी/हिंदी/मानसशास्त्र/अर्थशास्त्र / राज्यशास्त्र / संरक्षणशास्त्र / भूगोल / इतिहास / वैकल्पीक इंग्रजी यातून एक विषय विशेष स्तरावर (Special Level) निवडून त्याचेच दोन्ही विषय निवडावे. म्हणजेच DSE1A (03) आणि DSEZA (03)

६) अशाप्रकार व्दितीय सत्रात एकूण आठ (०८) विषय असतील.

SEMESTER - IV

१) वरील सर्व विषय हे चौथ्या सत्रात असतील.

२) DSC-3D (02) **हा विषय सर्व विशेष स्तरावरील** (Special) **विद्यार्थ्यांना त्या विषयाचा प्रोजेक्ट करीता आहे.**

३) तिसऱ्या सत्रातील सात विषय व चौथ्या सत्रात वाढलेला DSC-3D (02) **हा एक विषय असे एकूण ८ विषय चौथ्या सत्रात असतील.**

****

तृतीय वर्ष कला (T.Y.B.A.) CBCS पॅटर्न

१) शैक्षणिक वर्ष 2020-2021 पासून CBCS **पॅटर्न लागू करण्यात येईल. व तो पुढील प्रमाणे असेल.**

Semester	**Discipline Core Course (DSC)**	**Ability Enhancement Course (AEC)**	**Skill Enhancement Course (SEC)**	**Discipline Specitic Elective Elective Course (DSE)**	**Generic Elective Course (GE)**
Semester- V (10 Papers)	MIL 3 DSC1E DSC 2E DSC 3E	English Communic-ation	SEC 3	DSE3A DSE4A	GE 1A GE 2A
Semester- VI (10 Papers)	MIL 4 DSC1F DSC 2F DSC 3F	English Communic-ation	SEC 4	DSE3B DSE4B	GE 1A GE 2B

२) या पॅटर्ननुसार व्दितीय वर्षाच्या **MIL** विषयानुसारच तृतीय वर्षाच्याही **MIL** विषय निवडावा.

३) **S.Y.B.A.** ला ज्या विदयार्थ्यांनी **DSC** म्हणून जे विषय घेतलेले आहेत. तेच विषय **T.Y.B.A.** ला घेता येतील.

४) **S.Y.B.A.** ला **SEC** म्हणून जे विषय घेतला असेल तोच विषय **T.Y.B.A.** ला निवडावा लागेल.

५) **Genric Elective (GE)** या प्रकारातील दोन विषय निवडावे. यातील पहिला गट हा भाषा विषयाचा असेल दुसरा गट सामाजिक शास्त्र विषयाचा असेल.

६) **S.Y.B.A.** ला ज्या विदयार्थ्यांनी **DSC** म्हणून जे विषय घेतलेला आहे. त्यांनाच **Generic Elective Course** घेता येतील. परंतु **DSC** च्या विदयार्थ्यांना घेता येणार नाही.

टिप : ७) अशाप्रकारे पाचव्या सत्रात (SEMV) १० विषय व सहाव्या सत्रात (SEM - VI) देखील १० विषय असतील.

****

Illustration of Baskets: Faculty of Commerce and Management

Year Level	Semester	Subject-I M-1	Subject-II M-2	Subject-III M-3	Open Elective (OE)	VC SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	CC, FP, CEP, OJT, RP	Min. Credits for the Year (Sem.)	Degree
I First Year Level 4.5	I	DSC-1 (4)	DSC-2 (4)	DSC-3(4)	OE-1(2)	---	AEC-1 (2) (ENG) VEC-1 (2) (ES) IKS(2)	CC-1 (2)	44 (22+22)	**UG certificate**
	II	DSC-4 (4)	DSC-5 (4)	DSC-6 (4)	OE-2 (4)	---	AEC-2 (2) (ENG) VEC-1 (2) (ES)	CC-2 (2)		
Credit (First Year)		08	08	08	06	---	10	04	44	

Major Subjects Basket for FYUG (F.Y.BCom.)

Group	Subject	Sem. I	Code	Major Subjects Basket for FYUG (F.Y.BCom.)
A	M-1	DSC-1		111: Financial Accounting
B	M-2	DSC-2		112: Economics of Demand &Supply Function
C	M-3	DSC-3		113: Computing Skills
		Sem. II		
A	M-1	DSC-4		121: Cost Accounting
B	M-2	DSC-5		122: Economics of Market Structure &Factor Pricing
C	M-3	DSC-6		123: Financial Market

****

व्दितीय वर्ष बी. कॉम (S.Y.B.Com.) CBCS पॅटर्न

व्दितीय वर्ष बी. कॉम साठी खालील विषय निवडावयाचे आहेत.

i. Macro Economics Analysis
ii. Business & Tax Laws
iii. Business Management
iv. Corporate Accounting
v. Computing Management & Cost Accounting
vi. Elective (any one)*
 a) Entrepreneurship Business
 b) Business Ethics & Consumer Marketing
 c) Financial Services & Stock Marketing
vii. Elective (any one)*
 a) Modern Banking & Financial System.
 b) Corporate Regulatory Frame work.
 c) Retail Management.
 d) Business Statistics & Operation Research
 e) Production Management

****

तृतीय वर्ष वाणिज्य (T.Y. B.com.) CBCS पॅटर्न

तृतीय वर्ष बी. कॉम वर्गासाठी खालील विषय निवडावयाचे आहेत.

Sem.	Paper Name (w.e.f. June 2020-21)
V	501 Indian Economic Scenario
V	502 Principles of Auditing
V	503 Business Management
V	504 Income Tax
	Elective (Select Any One)
V	505 a) Human Resource Management
V	505 b) Introduction to Business Research
V	505 c) Economics of Global Trade and Finance
	Elective (Any One Group)
V	506 a) Advanced Accountancy-1
V	506 b) Advanced Cost and Management Accounting-1
V	506 c) Advanced Banking-I
V	506 d) Business Administration-I
V	507 a) Advanced Accountancy-11
V	507 b) Advanced Cost and Management Accounting-II
V	507 c) Advanced Banking-II
V	507 d) Business Administration-II
VI	601 Indian Economic Scenario
VI	602 Principles of Auditing
VI	603 Business Management
VI	604 Goods and Service Tax (GST)
	Elective (Any One Group)
VI	605 a) Human Resource Management
VI	605 b) Introduction to Business Research (Project)
VI	605 c) Economics of Global Trade and Finance
	Elective (Any One Group)
VI	606 a) Advanced Accountancy-1
VI	606 b) Advanced Cost and Management Accounting-1
VI	606 c) Advanced Banking-1
VI	606 d) Business Administration-I
	Elective (Any One Group)
VI	607 a) Advanced Accountancy-II
VI	607 b) Advanced Cost and Management Accounting-II
VI	607 c) Advanced Banking-II
VI	607 d) Business Administration-II

****

Illustration of Baskets: Faculty of Science and Technology

Year Level	Semester	Subject-I M-1	Subject-II M-2	Subject-III M-3	Open Elective (OE)	VC SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	CC, FP, CEP, OJT, RP	Min. Credits for the Year (Sem.)	Degree
I First Year Level 4.5	I	DSC-1 (4)	DSC-2 (4)	DSC-3(4)	OE-1(2)	---	AEC-1 (2) (ENG) VEC-1 (2) (ES) IKS(2)	CC-1 (2)	44 (22+ 22)	**UG certify cate**
	II	DSC-4 (4)	DSC-5 (4)	DSC-6 (4)	OE-2 (4)	---	AEC-2 (2) (ENG) VEC-1 (2) (ES)	CC-2 (2)		
Credit (First Year)		08	08	08	06	---	10	04	44	

Major Subjects Basket for FYUG (F.Y.BSc.)

	Subject-I	Subject-II	Subject-III	Total seats
Group A	Chemistry	Botany	Zoology	30
Group B	Chemistry	Physics	Geography	30
Group C	Computer Science	Physics	Mathematics	30
Group D	Microbiology	Botany	Zoology	30

Subject	Semester I			Semester II		
	Course	**Course Code**	**Course Title**	**Course**	**Course Code**	**Course Title**
Physics	DSC-1	PHY-111	Physics Principles and Applications-I	DSC-3	PHY-121	Physics Principles and Applications-II
	DSC-2	PHY-112	Laboratory –I	DSC-4	PHY-122	Laboratory –II
Mathematics	DSC-1	MT-111	Calculus	DSC-3	MT-121	Theory of Equations
	DSC-2	MT- 112	Practical Course on Matrix Algebra	DSC-4	MT-122	Practical Course on Coordinate Geometry
Computer Science	DSC-1	CS-111	C Programming- I	DSC-3	CS-121	C Programming- II
	DSC-2	CS-112	Lab on C Programming- I	DSC-4	CS-122	Lab on C Programming- II
Chemistry	DSC-1	CH-111	Fundamentals of Chemistry I	DSC-3	CH-121	Fundamentals of Chemistry I

	DSC-2	CH-112	Chemistry Practical –I	DSC-4	CH-122	Chemistry Practical –I
Botany	DSC-1	BOT-111	Plant Diversity	DSC-3	BOT-121	Plant Morphology
	DSC-2	BOT-112	Lab-II Practical based on BOT-111	DSC-4	BOT-122	Lab-II Practical based on BOT-121
Zoology	DSC-1	ZO-111	Fundamentals of Medical Laboratory Techniques	DSC-3	ZO-121	Forensic Zoology
	DSC-2	ZO-112	Practical's on Fundamentals of Medical Laboratory Techniques	DSC-4	Zo-122	Practical's on Forensic Zoology
Microbiology	DSC-1	MB-111	Fundamentals of Microbiology	DSC-3	MB-121	Basic techniques in Microbiology
	DSC-2	MB-112	Practical course in Basic Microbiology	DSC-4	MB-122	Practical course on Microbial techniques
Geography	DSC-1	GG-111	Introduction to Lithosphere	DSC-3	GG-121	Introduction to Atmosphere
	DSC-2	GG-112	Practical on Cartographic Techniques	DSC-4	GG-122	Practical in Map Projection

OE Subjects offered by Humanities Faculty					
Level 4.5 (Semester I)			**Level 4.5 (Semester II)**		
OE-1	1	MAR-112: स्पर्धा परीक्षेसाठी व्याकरण भाग I	OE-2	1	MAR-122: स्पर्धा परीक्षेसाठी व्याकरण भाग II
	2	ENG-112:Studies in English Literature and Language-I		2	ENG-122:Studies in English Literature and Language-II
	3	HIN-112: लेखन अभिव्यक्ती कौशल्य		3	HIN-122: लघुकथा
	4	PSY-112:Psychology of Happiness		4	PSY-122:Psychology of Well-being
	5	HIS-112:History of Khandesh I		5	HIS-122:History of Khandesh II
	6	GG-112:Agriculture Geography		6	GG-122:Physical Geography
	7	ECO-112:Fundamentals of Banking -I		7	ECO-122:Fundamentals of Banking -II
	8	POL-112:Indial Polity-I		8	POL-122:Indial Polity-II
	9	DEF-112:Current affairs of Indian Military Forces-I		9	DEF-112:Current affairs of Indian Military Forces-I

OE Subjects offered by Commerce and Management Faculty			
Level 4.5 (Semester I)		Level 4.5 (Semester II)	
OE-1	114-C Basics of Sock Markets	OE-2	124-C Insurance Management

Illustration of Baskets: Ability Enhancement Course (AEC)			
Level 4.5 (Semester I)		Level 4.5 (Semester II)	
AEC –1	ENG-115: English for All- Oral communication	AEC -2	ENG-125:English for All- Written Communication

Illustration of Baskets: Value Education Courses (VEC)			
Level 4.5 (Semester I)		Level 4.5 (Semester II)	
VEC –1	ES-115: Environmental Studies	VEC -2	CI - 125 :Constitution of India

Illustration of Baskets: Indian Knowledge System (IKS)	
Level 4.5 (Semester I)	
IKS –1	IKS-115:प्राचीन भारतीय शिक्षण पद्धती

Illustration of Baskets: Co-Curricular Course (CC) (One of the following)					
Level 4.5 (Semester I)			Level 4.5 (Semester II)		
CC-1	A	NSS-I	CC-2	A	NSS-II
	B	Sports -I		B	Sports -I
	C	Cultural I		C	Cultural I
	D	Yoga I		D	Yoga II

****

व्दितीय वर्ष विज्ञान (S. Y. Bsc.)

व्दितीय वर्ष च्या विद्यार्थ्यांना खालील विषयांच्या ग्रुप मधुन एक ग्रुप निवडावा लागेल.

List of Subject Groups at S. Y. B.Sc. Level:

1) Physics	Botany	Zoology	Chemistry
2) Maths	Physics	Chemistry	Geography
3) Maths	Physics	Computer Science	Chemistry
4) Zoology	Botany	Micro Biology	Geography

वरीलपैकी विद्यार्थ्यांने निवडलेल्या एका ग्रुप मधून कुठलेही तीन विषय निवडावे.

अनिवार्य विषय - जनरल नॉलेज (General Knowledge)

****

तृतीय वर्ष विज्ञान (T. Y. B.Sc.)

1) Physics	2) Chemistry	3) Botany
4) Zoology	5) Computer Science	6) Microbiology

या पैकी एक विषय स्पेशल ठेवता येईल.

DSC-Skill Enhancement (SEC) Course No.5 is Compulsory

DSC-Elective Course, Course No.6-A/B-Anyone

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या दुसऱ्या कोणत्याही महाविद्यालयातून या महाविद्यालयात प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्याला ज्या निरनिराळया शिष्यवृत्या चालू असतील त्यांनी प्रवेश घेतेवेळी योग्य त्या अधिकाऱ्याकडे शिष्यवृत्या चालू रहाव्या या साठी अर्ज भरुन द्यावा.

****

वर्ष दुसरे
भविष्यवेधी नेतृत्व
मा. उदय सामंत
उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री, महाराष्ट्र राज्य
महाराष्ट्र राज्य
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यता केंद्र
यांच्या संयुक्त विद्यमाने
MITSC
करिअर कट्टा
युवकांच्या सर्वांगीण विकासासाठी.....
आयएएस आपल्या भेटीला
• राज्य पातळीवरील स्पर्धा परीक्षा/ महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग
• पोलीस भरती
• बँकिंग सेवा
• स्टाफ सिलेक्शन कमिशन
• केंद्रीय पातळीवरील स्पर्धा परीक्षा (यु पी एस सी)
उद्योजक आपल्या भेटीला
• उद्योजकीय व्यक्तिमत्व विकास
• व्यवस्थापकीय कौशल्य व प्रत्यक्ष उद्योजकांचे मार्गदर्शन
• वित्त व्यवस्थापन
• निर्णय क्षमता
• जोखीम व्यवस्थापन (Risk Management)
• मनुष्यबळ व साधनसामुग्री व्यवस्थापन
• आधुनिक तंत्रज्ञान
ध्येयपूर्तीच्या वाटेवर सातत्याने ३६५ दिवस
यासोबत सभासद शुल्क ₹ ३६५/-भरल्यानंतर विद्यार्थ्यांना ०३ वर्ष प्रति वर्ष ०५ या पद्धतीने १५ कोर्स मोफत दिले जातील.
Subscribe me
SCAN ME
नाव नोंदणी व अधिक माहितीसाठी
7507652555 या नंबरवर आपले नाव करा
https://careerkatta.mitsc.co.in
19

Course List

1) Python Programming	26) Digital Banking
2) Python for AI/ML	27) Digital Marketing
3) Python for web Development	28) Political Ethics and Value
4) Cloud computing	29) Leadership Development
5) Devops	30) Literacy about Judicial Process
6) Data analytics with tableau and power BI	31) Constitutional Values and Ethics
7) Social Media Profile Management	32) Certificate in Office Administration
8) Financial Literacy	33) Certificate in Training Management
9) Event Management	34) Organic Farming
10) Fund Flow Management	35) Fruits and Vegetables Drying Dehydration and Technology
11) Communication Skill & Personality Development	36) Certificate course in World Politics
12)बी पी टी १९५० संस्था नोंदणी कायदा प्रशिक्षण	37) Certificate course in Rural Development
13) Road Safety and Awareness Training	38) Scientific Temperament
14) परदेशी नोकरीच्या संधी आणि व्यक्तिमत्व विकास	39) Green Chemistry
15) Foundation Course in Business Law	40) Renewable Energy
16) माहिती अधिकार कायदा प्रशिक्षण	41) Nanotechnology
17) Soft Skill Training Program	42) Biotechnology
18) Certificate Course in Human Right	43) Medical Lab Technology
19) Certificate Course in Journalism	44) Nano Biotechnology
20) Communication Skill Program	45) Introduction to Forensic Science
21) Content Writing Course	46) Tourism Management
22) Basic of Cost & Works Accounting	47) Forensic Accounting
23) E- Filling	48) Cyber Law
24) Soft Skill Development	49) Office Management
25) Introduction to Basic Concept of Accounting	50) Consumer Protection Act 2019

करिअर कट्टा विद्यार्थी नोंदणी फॉर्म

1) नाव :- ....

2) शिक्षण :- ....

3) ई-मेल आयडी :-...

4) मोबाईल नंबर :

5) महाविद्यालयाचे नाव :- ....

....

6) महाविद्यालयाचा कोड :- ....

7) करिअर कट्टा कोर्सचे नाव :-

- IAS आपल्या भेटीला ☐
- उद्योजक आपल्या भेटीला ☐

8) जिल्हा :- ....

9) तालुका :- ....

10) विद्यार्थ्यांची सही :- ....

विद्यार्थ्याचे हमीपत्र

मी ____ मु__________ . पो .
____
ता__________. जिल्हा____________. येथील रहिवासी असून मी आपल्या महाविद्यालयात _________वर्गात प्रवेश घेऊ इच्छितो/इच्छिते .मी खालील प्रमाणे हमीपत्र लिहून देत आहे:

1. मी महाविद्यालयाच्या माहितीपत्रकातील सर्व माहिती व नियम वाचले असून ते मला मान्य आहेत .मी कोणत्याही शासकीय, निमशासकीय अथवा खाजगी संस्थेत किंवा कार्यालयात नोकरीत नाही किंवा सेवेत नाही . तसे आढळल्यास माझा महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द होईल याची मला जाणीव आहे यासंबंधी सर्व जबाबदारी माझी राहील.
2. महाविद्यालयातील शिस्तीसंबंधीच्या सर्व नियमांचे मी पालन करीन तसेच शासन व विद्यापीठातर्फे शुल्क वाढ करण्यात आल्यास ती मी भरण्यास तयार आहे, तसेच ते शुल्क शिष्यवृत्ती मंजुरीस अमान्य झाल्यास मी स्वतः भरेल.
3. माझा प्रवेश विद्यापीठाने काही कारणास्तव नाकारल्यास त्यास मी स्वतः जबाबदार राहील .तसेच प्रवेशासंदर्भात मी अथवा माझे पालक कोणतीही न्यायालयीन अथवा इतर तक्रार करणार नाहीत.
4. मी महाविद्यालयातील शैक्षणिक कालावधीत कोणावरही रॅगिंग करणार नाही .रॅगिंग संदर्भातील सर्व नियम मी वाचलेले असून त्याच्या गांभीर्याची मला जाणीव असून त्या संदर्भात माझ्याकडून कुठलीही चूक होणार नाही.

असे हमीपत्र मी लिहून दिले असे.

स्थळ

स्वाक्षरी

दिनांक **:**

नाव ____________________________
वर्ग____________________________

✂...
....

पालकाचे हमीपत्र

______________________________________हा/ही माझा पाल्य असून त्याने आपल्या महाविद्यालयात घेतलेल्या प्रवेशाला माझी संमती असून त्याने प्रवेश अर्जात दिलेली माहिती अचूक असून ती मी वाचलेली आहे . दिलेल्या माहितीत काही चूक आढळल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी माझी राहील .महाविद्यालयाची सर्व नियम व शुल्क मला मान्य आहेत.

स्थळ **:**

स्वाक्षरी

दिनांक **:**

नाव ____________________________

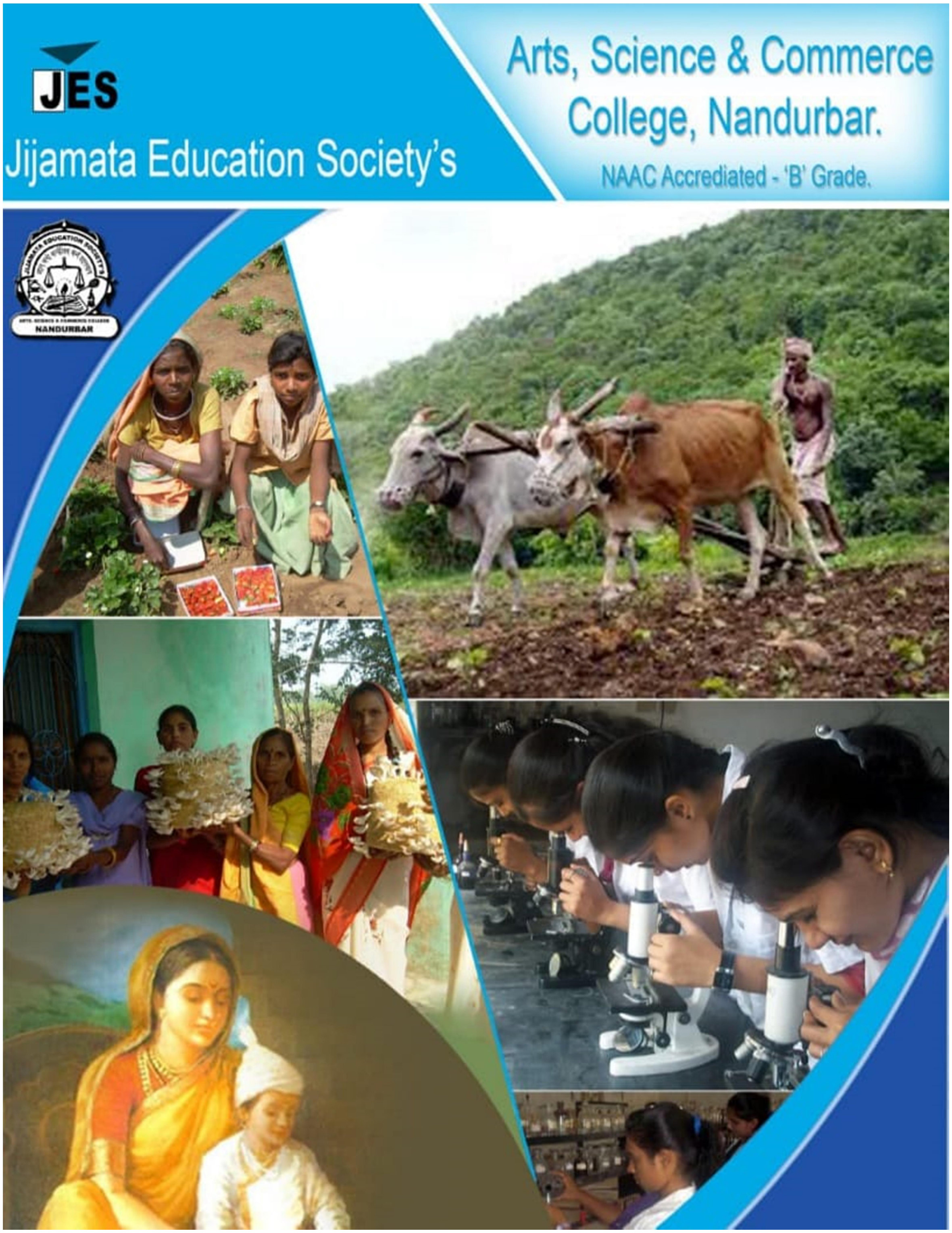
JES
Jijamata Education Society's
Arts, Science & Commerce
College, Nandurbar.
NAAC Accredited - 'B' Grade.